

Ändringar i strukturfondsförordningarna

Näringsdepartementet

209-01-09

Dokumentbeteckning

KOM (2008) 803 final

Proposal for a Council Regulation amending Regulation (EC) No 1083/2006 on the European Regional Development Fund, the European Social Fund and the Cohesion Fund concerning certain provisions relating to financial management

KOM (2008) 813 final

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EC) No 1081/2006 on the European Social Fund to extend the types of costs eligible for a contribution from the ESF

KOM (2008) 838 final

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EC) No 1080/2006 on the European Regional Development Fund as regards the eligibility of energy efficiency and renewable energy investments in housing

Innehållet i de förordningar som nu föreslås ändrade redovisades till riksdagen i faktapromemorian 2003/04:FPM 124 ”Europeiska kommissionens förslag till strukturfondsförordningar för perioden 2007-2013”.

Sammanfattning

Europeiska kommissionen beslutade den 26 november 2008 om förslag till vissa ändringar i den allmänna strukturfondsförordningen och i förordningen om den Europeiska Socialfonden. Förslagen innebär vissa förenklingar samt vissa förskottsförändringar, allt i syfte att snabba på genomförandet och de finansiella flödena. Den 3 december 2008 beslutade kommissionen dessutom om förslag till ändring av den Europeiska regionala utvecklingsfonden med avseende på stödberättigande för energieffektivisering och förnyelsebar energi vid investeringar i bostäder.

Inför de diskussioner som förts i rådsarbetsgruppen för strukturella åtgärder har Sveriges allmänna utgångspunkt varit att sammanhållningspolitiken är ett långsiktigt instrument. Inga förslag får därför äventyra detta eller ett sunt finansiellt genomförande och en god kontroll av strukturfonderna.

2008/09:FPM55

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Kommissionens förslag utgör en del av EU:s stimulanspaket som presenterades den 26 november 2008 med anledning av den finansiella krisen och dess effekter på den reala ekonomin.

1.2 Förslagets innehåll

Förslagen i den allmänna strukturfondsförordningen gäller bl.a. ökade möjligheter till förskott när det gäller statsstöd till företag samt att förskottsbetalningen från EU för år 2009 till de nya medlemsstaterna höjs från 2 till 4 procent av fondbeloppen. Övriga medlemsstater skulle enligt tidigare beslut inte få något förskott alls för 2009 men föreslås nu få 2,5 % av fondbeloppen. Bakgrunden är bl.a. att programgenomförandet kommit igång sent samtidigt som många program inte har fått ett slutligt godkännande av genomförandesystemen och därmed inte kan rekvirera medel.

Förslagen i förordningen för den Europeiska Socialfonden innebär vissa förenklingar. Hittills har vissa indirekta kostnader i ett projekt kunnat beräknas schablonmässigt. Nu utvidgas detta så att även stöd till projektens direkta kostnader får lämnas i form av schablonbelopp eller klumpsummor. Storleken på beloppen ska baseras på rättvisande och kontrollerbara beräkningar. Europeiska Revisionsrätten har i sin årsrapport för 2007 rekommenderat användandet av denna metod.

Förslaget i förordningen för den Europeiska regionala utvecklingsfonden innebär att möjligheten att stödja investeringar i energieffektivisering och förnyelsebar energi i bostäder utökas till att gälla i alla medlemsstater och inte, som hittills, bara gälla i de nya medlemsstaterna. För att tillförsäkra social sammanhållning begränsas tillämpningen till låginkomsthushåll. Genomförandet föreslås ske i någon form av statsstödssystem eller annat större arbetsprogram.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

-

Förskottsbetalningarna ökar, men enligt gällande prognoser föranleder det ingen ändring av EU:s budget för 2009. Det finansiella perspektivet påverkas inte.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Inför de diskussioner som förts i rådsarbetsgruppen för strukturella åtgärder har Sveriges allmänna utgångspunkt varit att sammanhållningspolitiken är ett långsiktigt instrument. Inga förslag får därför äventyra detta eller ett sunt finansiellt genomförande och en god kontroll av strukturfonderna.

Sverige anser vidare att reglerna för de olika fonderna i så stor utsträckning som möjligt bör vara likformiga. När det gäller förslagen i Regionalfondsförordningen har Sverige haft vissa reservationer och ifrågasatt begränsningen och tillämpningen av låginkomsthushåll samt varför inget tak satts, vilket hittills gällt, för hur mycket av strukturfondsmedlen som får användas för energieffektivisering i bostäder.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaterna har generellt välkomnat förslagen. Flera medlemsstater har framfört liknande synpunkter som de svenska ovan. En hel del andra ändringsförslag till kommissionens förslag har också framförts liksom förslag till andra ändringar i förordningarna, dock utan att få någon bred uppslutning.

Mot bakgrund av diskussionerna i rådsarbetsgruppen har det franska ordförandeskapet i samråd med kommissionen lagt fram kompromissförslag, som bl.a. innebär att de förenklingsförslag som lagts fram i Socialfondsförordningen också ska införas i Regionalfondsförordningen. Vidare föreslås att hänvisningen till låginkomsthushåll stryks i Regionalfondsförordningen, samt att ett tak på 4 procent av regionalfondstilldelningen sätts för hur mycket som får användas för energieffektivisering i bostäder.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

-

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

För den allmänna strukturfondsförordningen gäller artikel 161 med kvalificerad majoritet och samtycke från Europaparlamentet. För Socialfondsförordningen och Regionalfondsförordningen gäller artikel 148 respektive 162 med kvalificerad majoritet och medbeslutande från Europaparlamentet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Förslagen underlättar för medlemsstaterna att motverka effekterna av den finansiella krisen och stärker deras roll i det delade genomförandet av strukturfonderna och är därmed i överensstämmelse med subsidiaritetsprincipen. Proportionalitetsprincipen beaktas genom att ändringsförslagen är begränsade och att de genom förenkling innebär att medlemsstaterna avlastas finansiella och administrativa bördor.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Ärendet har diskuterats i rådsarbetsgruppen för strukturella åtgärder vid fyra tillfällen under december månad och en överenskommelse om kompromisstexter nåddes den 18 december. Europaparlamentet väntas behandla förslagen under första kvartalet 2009.

4.2 Fackuttryck/termer

-